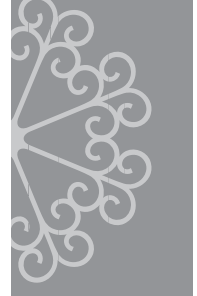

בית מדרש

504

בשבילי הפרשה

פרשת בהעלתך תשפ"ב

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	8:17
Brooklyn, NY	8:11
Chicago, IL	8:08
Houston, Texas	8:06
Johannesburg, S. Africa	5:05
Lakewood/Deal, NJ	8:10
London, UK	9:05
Los Angeles, CA	7:48
Manchester, UK	9:25
Monsey, NY	8:13
Montreal, Quebec	8:27
Passaic, NJ	8:12
Toronto, Ontario	8:43
Yerushalayim	7:11
Zurich, Switzerland	9:06

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

בחור' בהעלתך

בדיני שמחה בשבת

בשבת מצונו שיש בו חיוב כבוד ועונג כדכתיב וקראת לשבת עונג לקדוש ה' מוכבד. ופירש הגר"א תקל"ט דעונג בשבת, וכבוד בע"ש. ובדיל פילת שבת אומרים ישמחו במלכותך והקשה באבודרהם דלא מצונו חיוב שמחה בשבת אלא ביר'ט דכתיב ושמתם בחגך.

וכתב באבודרהם דכתיב בפ' בהעלתך וביום שמחתכם ובמועדיכם וב ראשי חדשיכם ותקעתם בחצוצרות ודרש בספרי שמחתכם אלו שבתות ומבואר בספרי דבשבת יש חיוב שמחה. ולכ"כ ב"י רפ"א משבלי הלקט. אכן בגר"א גרס בספרי ביום זה שבת. ודעתו דאין שמחה בשבת.

ובשר'ע רפ"ח אמרו דמותר להתענות בשבת תענית חלום כי עונג הוא לו. וכתב במהר"ל סוף הלכות י"ט דהיינו דוקא בשבת דלא כתיב בו שמחה אבל ביר'ט דכתיב בו שמחה לא מהני מה דאצלו הוי עונג דהרי חייב הוא בשמחה. וכע"ז כתב בח"ס אר"ח קס"ח דרק בשבת מותר להתענות למי שרגיל כן, דאין בו אלא דין תענוג ולא שמחה, ובת"א י"ט. ובמ"ק אמרו ששלמה עשה שמחת חנוכת הבית לשבעה ימים ודייק הגמרא לענין י"ט של סוכות לענין אין מערבין שמחה בשמחה ע"ש. ומבואר מהגמרא דבשבת בראי עשה שמחה ואין בזה משום אין מערבין שמחה בשמחה. וראיה זו הביא בשדי חמד ח"א בפאת השדה אות פ"ב בדין אין מערבין.

וברמ"א תקל"ג ס"ב כתב בערב ט"ב בשבת לא לימוד, והקשה הט"ז שהרי חייב באכילת בשר. וביד אפרים הביא מנכור שור סוף תענית שתי' דבשבת יש חיוב עונג ולא שמחה.

ומבואר בגמרא ובמהר"ל וברמ"א דאין דין שמחה בשבת, וצ"ב מהב"י ואבודרהם מהספרי דדרש שמחתכם אלו שבתות. ובתורת חיים חולין כ"ו כתב דכוונת הספרי הוא שמחה רוחנית ולא מצות שמחה, ויישב בזה הלשון וישמחו בך ישראל מקדשי שמך. ולכ"כ בהעמק סאלה ט"ו דכוונת הספרי ג"כ שמחה רוחנית (ולא בבשר).

ועוד נראה דהנה במנ"ח רס"ד ג' הקשה אם אין נשים מצוות בשמחת יר'ט א"כ אמאי אין נוהגות ביר'ט אבילות. וכע"ז הק' בעמודי אור ע"ו, וע"ע תרעות מלך ל"ג ה', וע"י. ות' ר' שמואל במס' כתר בות דהא דאין נוהג אבילות הוא משום שהוא יום שמחה, והוה אפי' בנשים. וע"ש בר' שמואל דהא דאמרו במ"ק י"ד ע"ב דאין אבילות ביר'ט דעשה דרבים דחי עשה דיחיד, היינו דיום שיש בו עשה דרבים דוחה יום שיש בו עשה דיחיד. וכן ת' ביה ק' שא"א ס"ח אם אין שמחה בלילה א', ינהגו באבילות, ות' דמ"מ זמן שמחה הוא. ולפ"ז ל"ל דה"ה בשבת, אע"ג דאין בו דיני שמחה כמו שמבואר במהר"ל מ"מ דרש בספרי שהוא זמן שמחה וזהו דכתיב וביום שמחתכם שהוא יום שמחה, ולכן אומרים ישמחו במלכותך.

הערות ותגובות בלש"ק או באנגלית יתקבלו בריצון במייל bishvieleihalacha@themir.org

דברי רבותינו

על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו (ט, יח)

בספרי (דברים יג,ה): אחרי ה' תלכו - זה הענן, והיא מצוה לדורות. ע"ש. מקשה מרן המשגיח הגאון הרב ירר חם ליוואויץ זצלה"ה: הרי בני הלכו במדבר אחרי הענן, ומה שייך בזה מצוה לדורות כשאין לנו ענן? ותירץ: טעות היא לחשוב שהענן שהנחה את בני ישראל היה רק לדור ההוא שלא ידעו את הדרך במדבר במשך ארבעים שנה. אלא האמת היא שבני במדבר היו בדרגה של "על פי ה' תלכו", והיינו שכל הנהגתם, הרוחנית והגשמית, הייתה רק על פי האמונה, "אחרי ה' אלוקיכם תלכו" ללא עצמיות כלל. בדרגת אמונה זו ירדו לים, וע"ז נאמר "לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה".

דברי הימים

מרן המשגיח הגאון הרב ירוחם ליוואויץ זצלה"ה י"ח בסיון תרצ"ו

מרן המשגיח הגאון הרב ירוחם ליוואויץ זצלה"ה היה עמל רבות על כל "מאמר" ודרוש שהיה מוסר בפני תלמידי הישיבה.

מרן זצוק"ל היה אומר כי המפרש הכי מובחר על התורה הוא האדם עצמו. מתוך היכרותו וידיעתו בכוחות עצמו וכל האדם לעמוד על הדברים היותר עליונים והסודות הכי נשגבים שבתורה, משום שכל עצמותו של האדם מהתורה. ממנה נחקקה ונחצבה דמותו ולכן מעצמו יש כיל הכל. כמו שאמרו חז"ל על אברהם אבינו שלמד תורה מעצמו.

מהמעשה הבא ניתן לעמוד על רוב העמל והיגיעה שהשקיע מרן ברעיונות מחשבתו:

באחד הימים תירץ אחד מבחירי תלמידי הישיבה תירוץ עמוק ונפלא על רמב"ם מר קשה. התירוץ התפרסם בכל הישיבה והגיע

מתוך דרגת אמונה זו זכו לענן. אנו לא היינו מסוגלים כלל לחיות ע"פ הענן. רק דור המדבר שהיו בדרגה כזו של אמונה היו מסוגלים לכך. זו המצוה לדורות, אנו מצוים במצוות עשה להגיע לדרגה גבוהה זו של אמונה, כשם שאנו מצוים על שאר המעלות הגדולות של יראה ואהבת ה'.

זו הייתה מעלת האבות הקדושים, אע"פ שלא זכו לענן, אך כל מעשיהם ע"פ ה'. כמו שכתב הרמב"ן על יוסף (בראשית כב,ד): כי אחרי שמחברון לירושלים היה רק מהלך זמן מועט ואיך כתוב ביום השלישי? שהיה תועה עד שביום השלישי ראה ענן קשור, ע"ש. והיינו שלענן בפועל זכו רק הכלל, אך דרגת האבות הייתה דרגת "הענן" - שכל מעשיהם רק ע"פ ה'.

גם לאזני מרן המשגיח זצוק"ל. המשגיח קרא לבחור וביקש ממנו לחזור בפניו על חידושו. לאחר שסיים שאלו המשגיח "כמה שעות יגעת על חידושו זה?" - "חמש שעות" ענה הבחור. - "האם שמעת את העניין שאמרנו אתמול [בישיבה מאמר היה נקרא 'עניין']?" - "כן" השיב הבחור. הוסיף ושאל המשגיח "כמה זמן לדעתך יגעת בו?" - "מסתמא גם כחמש שעות", - "לא, יותר". - "עשר שעות?" - "יותר", - "יום שלם?" - "יותר". הבחור העלה עוד מס' השערות, עד שלבסוף מרן המשגיח ענה בעצמו ואמר כי יגע על עניין זה חצי שנה!!

ברור הדבר שיגיעת מחשבתו של המשגיח זצוק"ל באותו עניין חצי שנה תמימה היא עמל ויגיעה מעל ומעבר מהנהוג לעמול על סוגיא עמוקה אחת. אך המשגיח זצ"ל עמל במשך תקופה זו על עניין אחד בהגדה. מכאן ניתן להבין את דברי חז"ל רצונך שתכיר מי שאמר והי' העולם - למוד הגדה, שמתוך כך אתה מכיר את הקב"ה ומדבק בדרכיו" (ספרי פרשת עקב).

ע"פ "קונטרס האדם ביקר"

אני ה' אלוקיכם

נאמר בהיכל הישיבה ביום ט"ו בסיון תשפ"א לקראת יום הזכרון למשגיח צוק"ל

ארץ ישראל ובית הבחירה, עדיין מחויבים המה להחזיק בזה בכל שעה, ואם ח"ו נפגם מעלתם, ברגע קט אבדה זכיותם באלו המעלות.

וכבר מצינו כן בקניני תורה, שחובת האדם להיות מוכשר וראוי לקבל את התורה, ואם אין מעמיד את עצמו להיות כלי קיבול לקבל את התורה להשתלם בקניני תורה, אזי אין התורה הקדו' חפצה לשכון בקרבו. גם אחרי קבלת התורה, שמשרע"ה התווכח עם המלאך כים וניצחם כמבואר בחז"ל (שבת פח.) זכה להוריד את התורה לארץ – לכלל ישראל, עדיין אמרו ז"ל (שא"ר כ"ח, א') שהתורה"ק בבחינת "עלית למקום שבית שבי", והיינו שאין התורה"ק קנינם של ישראל אלא בתורת שבי, כלומר שמחויב האדם בכל שעה להעמיד את עצמו להיות ראוי שהתורה תשכון אצלו.

וביותר, שהתורה עצמה תובעת את מקומה, וכמו שסידר הפייטן ביוצרות של שבועות (יום ב') את כל סדר קבלת התורה, איך שכמה פער מים רצה הקב"ה ליתן את התורה ולהורידה לארץ וסירבה התורה שמיד ביצירת אדה"ר רצה הקב"ה ליתן את התורה, והיינו שהקב"ה ראה באדה"ר יציר כפיו מוכשר לקבל את התורה, ואעפ"כ לא רצתה התורה לילך אליו, וטענה "אדם ביקר ולא יבין" (תהילים מ"ט, כ"א). וכן בנח שהיה איש צדיק בדורותיו, לא חפצה ובאברהם אבינו ע"ה שגדלה מעלתו שהעמיד את האמונה בעולם, כבר הסכימה התורה עד שאמר במה אדע וגם ביעקב אבינו ע"ה מחמת טרדותיו וצרותיו היה בזה הפרעה ולא חפצה התורה עד שהגיע משה רבינו ע"ה שלא היה שום טענה ומפריע, אזי התורה"ק חמדה בו ורצתה לרדת אליו. ומבואר שהתורה"ק יש בה כח טענה להשכמתה להיות מוחזקת אצל האדם חובת האדם לשעבד כל נפשו וישותו לתורה"ק, שרק בשלימות מוחלטת התורה תשכון אצלו, ואם לאו מאבד את קנינו בה.

ובזאת המידה נתבע האדם לחיות בכל שעה במידה של "אלקי ישראל" כל מעשיו

ובחז"ל (ר"ה לא.) מנו עשר גלויות שגלתה השכינה מהמקדש עד שנסתלקה לגמרי, כל אלו דרגות ובחינות בחורבן, דרגות במידה של אלוקי ישראל, וכאשר נפגמים ישראל במידה זו, מסתלקת המעלה של אלוקי ישראל, אזי כבר המקדש היה יכול ליחרב.

ומבואר שמלבד הצד הטוב, שאנו זוכים לשפע מהש"ת בכמה שאנו מעמידים את עצמינו בכלל המידה של להיות לכם לאלוקים. כך חלילה לצד השני כאשר נפגם משהו במעשינו אזי נפגמים אנו במעלה של להיות לכם לאלוקים, נחסר בקשר ובחיבור עם הש"ת, כבר יש מקום לנתק אותנו מהחיבור להש"ת. ובזה קיימת סיבת הגלות, שכבר אין זוכים אנו לכל השפע המעלות של ארץ ישראל ובית המקדש.

וכבר ידועים דברי רש"י עה"פ "והיתם לי קדושים כי קדוש אני ה' ואבדיל אתכם מכל העמים להיות לי" ופירש "אם אתם מובדלים הרי אתם שלי, ואם לאו הרי אתם של נבר כדנצר וחביריו" ויש בזה דבר פלא וכי בזה שאינכם שלי לגמרי כבר מיד נעשים של נבוכדנצר וחביריו. אכן הביאור הוא שכאשר "הרי אתם שלי" היינו שאנחנו מיוחדים להקב"ה, כל מעשה להנהיגה אנו חיים את הקב"ה, שי עבוד מוחלט שהכל טוב והולך סביב הקב"ה. אזי זוכים אנו למידה הרוממה להיות לכם לאלוקים, ובזה זוכים אנו לכל המעלות תורה ארץ ישראל בית הבחירה. אבל אם ח"ו נפגם אנו במעשינו, אזי נפגם אצלינו המידה של אלוקי ישראל, בזה לבד נעשים אנו לנבוכדנצר וחביריו, שזהו ענין הגלות, נטילת המעלות שזכו ישראל בתורה ובארץ ובבית המקדש, כל זכותם במעלות הללו הרי"ז רק מחמת היותם מחזיקים במידה של אלוקי ישראל, אבל אם ח"ו אבדה מעלתם במידה זו, שוב אין להם זכות בכל המעלות ונמצאים במצב של גלות.

הרי לנו דבר נורא, שגם אחרי שזוכים כלל ישראל לכל המעלות הרוחניות כתר תורה

השבוע יחול יום הזכרון למרן אאזמ"ר המשגיח רבינו ירוחם זיע"א. לעילוי נשמתו נעמיד דברים שאמר זמן מועט לפני פטירתו, בזמן שהיתה גזירה נוראה על השחיטה, וכמו דומה שחשובים הדברים לשעה ולדורות.

כלל ישראל זכה ביציאת מצרים שהוציאם הקב"ה מעבודת לחירות, מעבודת פרך אצל המצרים לישועה והצלה. אמנם הייסוד והתכלית של יציאתם ממצרים הוא כמאמר הכתוב "אני ה' אלוקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלוקים" (במדבר ט"ו, מ"א) תכליתם של ישראל שזכו שהקב"ה אלוקי ישראל, הקב"ה בחר בנו מכל עם להיות לו לעם סגולה ובזאת שזכו להיות עם ה', זכו למתן תורה לארץ ישראל ולבנין בית הבחירה כל יסוד הזכויות של כלל ישראל מקורם והתחלתם ביציאתם ממצרים שזכו למידה של אלוקי ישראל, זה סיבת זכיותם במעלות ברוחניות ובגשמיות עד סוף כל הדורות.

ולכן מחויבים אנו לקבוע בנפשינו ולהטביע בכל מעשינו את המידה הזאת של אלוקי ישראל, שאנו עם ה', ועד כמה שהמעשים מעידים שהשכינה שרויה בינינו, שהולכים אנו בדרך שהקב"ה תובע מאיתנו, בכך זוכים אנו יותר למידה של אני ה' אלוקיכם.

עד כדי שכבר תמהו חז"ל (ויק"ר ד, ה') איך טיטוס הרשע נכנס לבית קדשי הקדשים וחורבו שלופה בידו גידר את הפרוכת ויצאת חרבו מלאה דם, נכנס בשלום ויצא בשלום. ואילו בניו של אהרן נדב ואביהוא נכנסו לה קריב ומיד יצאו שרופים. והביאור בזה שכל זמן שבבית המקדש שלטה המידה של "אלוקי ישראל" אי אפשר שיהיה חורבן, אין אפשרות ליכנס מבלי ליענש, כאשר כלל ישראל נמצאים במדרגה של להיות לכם לאלוקים, אזי ביהמ"ק במלא תקפו והדרו, אי אפשר לפגום בו בכל דהו, ואם באו לפוגמו מיד היה שורפם. אבל בזמן החורבן נסתלקה מדרגה רוממה זו מישראל, כבר אינם בכלל המידה של אלוקי ישראל, נגזרה הגזירה בחורבן בית המקדש,

במצב וברוממות של מה יקר חסדך, להכיר ולי-
דע את יקרת המצוה, ואם ח"ו אינו מכבד ומרר
מם את המצוה בזה לבד גורם שהמצוה תנטל
ממנו. ובזה היתה סיבת גלותם מארץ ישראל
וחורבן הבית, שאיבדו את השייכות לתורה
ולמצוות, שהרי עיקר קיום התורה והמצוות
זהו בארץ ישראל, ובגלות נשאר לנו רק ציונים
כדכתי' (ירמיה ל"א, כ') הציבי לך ציונים. וכ"ז
בכלל המידה של "אלוקי ישראל", לחיות כל
מעשה והנהגה ומחשבה "אני ה' אלוקיכם".

דברים אלו אמר אאזמ"ר זצ"ל בסוף ימיו
כאשר היתה גזירה נוראה על השחיטה, וער
רר בזה הענין, שאם נחזיק אנחנו את המצוה,
נייקר ונרומם את ענין הקדושה, שמכוח נוב
עת מצוות השחיטה, נחיה ברוממות של אני ה'
אלוקיכם, אזי לא יהיה בכוחם לקחת מאיתנו
את המצוה. חובתינו למסור את נפשינו בקיום
המצוה שזהו תשובת המשקל להתרשלות במ'
צוה, עד כמה שנכיר ונדע שהמצוה היא קיומם
של ישראל, נתרומם יותר למידה של אתם שלי
ולא של נבוכדנצר וחביריו, בכך נהיה דבוקים
ומחויבים למצוה, ולא יהיה בכך אחרים לבטל
את המצוה.

וע"ז הדרך הביא בגזירת החינוך, שהיתה
מחמת רפיון בחינוך הילדים, וכן בגזירות לבי
טול השבת, אם נרומם ונכבד את השבת, אזי
השבת תשאר אצלנו. כל התרשלות קלה גור
מת שיהיה בכוחם לבטל ולמנוע מאיתנו את
קיום המצוה.

הקב"ה יעזור שדבריו הקדו' יכנסו לליבם של
התלמידי חכמים בני הישיבה הקדו', ונתחזק
כולנו במיוחד בתקופה זו שיש כאלו שרוצים
להמעיט את ספסלי בית המדרש, נכיר ונדע
שכמה שנתחזק בלימוד התורה בעמלה וביגיע
תה, לא יהיה בכך שום גזירה למנוע את התורה
בכלל ישראל.

נכתב ע"י אחד השומעים

היה מסירות נפשם להעמיד את התורה והמצוה
וות, שלא יוכלו הרומאים לבטלם מישראל. וזהו
המעלה של אני ה' אלוקיכם, רוממות המעלה
בהכרה ובידיעה שקיום התורה זהו מהותם של
ישראל, זהו הקשר והחיבור להש"ת, שנהיה
עם ה', ובזה זכו שאין מקום לגלות, יש זכות
בקיום בית המקדש, מכיון שכל החורבן נתהווה
מפני שנפגמו בזאת המידה כאשר נתבאר. וא"כ
במסירות הנפש זוכים להדלקת הנרות שלא
לאבד זכות המנורה שבמקדש.

ואמרו ז"ל (סנהדרין ט.ט). המבזה את המר
עדות המבזה את התורה אין לו חלק לעולם
הבא. ומבואר שם שכל שאפשר לו לעסוק בתר
רה ואינו עוסק הריהו מבזה את התורה וברביני
יונה באגרת התשובה כתב שאם אדם מפסיק
בלימוד תורתו מתבטל מלימודו בשביל הר
ווחת ממון, הריהו מורה שהמון חשוב בעיניו
יותר מלימוד התורה, וזהו בזיון התורה. והיינו
שאם אין בו יקרת וחשיבות לתורה הקדו', אין
בו הכרה וידיעה כמה חשובה ונשגבה התורה,
שוב מאבד זכותו וחיבורו עם הש"ת, מאבד
את המעלה אני ה' אלוקיכם, ולכן אין לו חלק
לעולם הבא.

וזהו שאמרו אם תעזבני יום יומיים אעזבך,
משל לב' בני אדם שאחד הולך לצפון ואחד
הולך לדרום. ולכאורה זהו פלא, מה המשל והנ
משל, אמנם עוזב את התורה ליום אחד ומת
עתד לחזור אליה, אבל ב' בנ"א כל אחד הולך
לצד אחר וממילא מתרחקים כ"א יותר ממהלך
הילוכו. אכן מבואר שאם האדם אינו מחזיק
את התורה, אזי התורה עוזבת אותו, הולכת
ממנו, יש בכך התורה ללכת ולהתרחק ממנו,
הוא הולך לדרום והתורה הולכת לצפון.

ובאמת שמידה זו קיימת בכל המצוות, וכמו
שהביא בספר אבני אליהו מהזוה"ק, "כל מצוה
ומצוה דורנא הוא דשדר לן קוב"ה. ושמה תאמר
כל הקופץ נוטל ת"ל מה יקר חסדך אלוקיכם"
(תהילים ל"ו), הרי מבואר שהמצוות הם מתנה
מאת הש"ת להאדם, וצריך כל זמן וזמן לחיות

והנהגותיו של האדם צריכים להיות מוטבעים
בהכרה ברורה של להיות לכם לאלוקים, שאם
ח"ו נפגם בזה, אזי מאבד הוא את המעלה של
אלוקי ישראל, ומביא גלות לכלל ישראל.

ובזה הענין שהתוה"ק אינה קנינו של האדם
אלא שבי, תבע אאזמ"ר זצ"ל שכל אדם מחויב
ללמד תינוקות של בית רבן, מכיון שהתורה
אינה קנין נצחי של האדם מחמת קבלת התר
רה, אלא מחויב לשמור עליה כל שעה וזמן,
ובלי שמירה ראויה מאבד את תורתו, חובת
האדם להכיר ולידע שכמו שהתורה ניתנה בס'
ני כך יכולה לחזור לסיני.

[אגב, בחז"ל שם מבואר דבר נפלא שכאשר
ביקש משרע"ה לירד עם התורה אחר שכבר
הסכימו המלאכים בטענתו, וכבר הגיע לשער
החיצוני ביקשו המלאכים לפגוע בו ולהורגו,
עד שנעשה קלסתר פניו דומה לאברהם, ואמר
להם הקב"ה כלום אינכם מתביישים מזה שאכ
לתם ושתינתם אצלו, ונמצא שזכו לתורה בזכות
אברהם ולדין מבואר שדווקא המידות טובות
של אברהם אבינו ע"ה היו הסיבה שזכו ישראל
בתוה"ק, וא"כ אחד מהמידות שמחויבים להת
עלות בהם בשביל שהתורה תתקיים אצלנו, זה
המידות טובות הכרת הטוב].

ובפרשת השבוע (פרשת בהעלותך) מצי
נו שאהרן הכהן לא היה בהקרבת הנשיאים,
והרמב"ן מביא אריכות דברים שאמר לו הקב"ה
שלך גדול משלהם שאתה מיטיב ומדליק את
הנרות, וכל הקרבנות עתידים להתבטל בזמן
החורבן, אבל הדלקת הנרות אין מתבטלת
לעולם. ותמה הרמב"ן הלא בזמן החורבן אין
מקדש ואין קרבנות אבל ג"כ אין מנורה ואין
תתקיים הדלקת הנרות לעולם. וביאר שהמכוון
הוא לבית חשמונאי, שבזה נוהג הדלקת הנרות
לעולם.

ועדיין צריך להבין, במה גדלה הדלקת הנרות
יותר משאר המעלות, מדוע דווקא בזה מתקיים
אחר החורבן, שבכך נתרצה אהרן הכהן. אכן
כאשר נתבונן כוחם וזכותם של בית חשמונאי

Choosing the Best

Harav Hagaon Yaakov Moshe Katz Shlita

Parashas Behaaloscha starts with a discussion of Aharon's lighting the neiros, and Rashi questions why this is juxtaposed with the offerings of the nesi'im. He answers that Aharon felt bad because all the nesi'im offered korbanos during the Chanukas HaMishkan, and he wasn't part of it, so Hashem told him, "Yours is greater than theirs."

The Rambam asks: Is lighting the menorah the only avodah Aharon Hakohen performed that the nesi'im didn't? Aharon did many unique things: He offered korbanos, brought the ketores, and performed the avodah on Yom Kippur. Even if on one occasion the nesi'im did something that he didn't do, he still did so many more things that they didn't do. So why did he feel so bad?

R' Chatzkel Levenstein explains this based on the passuk: אָהֵב כֶּסֶף לֹא יִשְׂבַע כֶּסֶף. Did you ever hear someone say, "Now that I'm a millionaire, I'm very happy, because now I'm not going to have to work so hard any more or invest my money"? No! If you make a million, you're thinking already about making the next million. Once you make a few million, you're thinking about a billion. The more you have, the more you want. Why? Because money makes a big difference in your life, enhancing your existence. Every person wants the best for himself, and when you want the best, you can never have enough. If there's something new that he doesn't have, he wants it. He wants

the most beautiful house and the latest model car, with all the trimmings. If his neighbor has a pool, he wants one too. He wants all the pleasures in life — because a person wants to have the best. That's human nature.

The difference between Aharon and other people is that other people typically look for what's best for them in the realm of gashmiyus, and forget about the world of ruchniyus. Aharon Hakohen, in contrast, knew that ruchniyus is what's really important and best for a person.

When we see someone who has a really cool car, we think, "Mmm, I wouldn't mind having that car." When we hear that someone is going on a vacation, we don't say, "Well, I already went on seventeen vacations and I did a lot of other things in my life"; we say "Mmm, I want that too."

When it came to ruchniyus, Aharon was exactly the same way. He also said, "I want the best" — but he knew clearly what was best. Even though he did a lot and had a lot, when he saw the korbanos of the nesi'im, and realized that they had done something that he hadn't, he wanted that spiritual achievement as well.

Your Environment Defines Your Goals

This is why it really matters where you hang out and whom you hang around with.

If you're living in a world where everyone's oohing and aahing about this one's car, the money that one made so quickly, and the one who is being honored, then that's what's going to seem meaningful to you. But if you associate with tzaddikim and talmidei chachamim, for whom the world of ruchniyus is what counts, that helps to impress upon you that there's never enough Torah. You see the way they learn Torah, the way they do mitzvos, the way they help people, and the way they always want more Torah and mitzvos, and it inspires you.

We find a similar idea later in the parashah, regarding Pesach Sheini. The people who were tamei were exempt from bringing a Korban Pesach. They could have thought, "Great! Now we're off the hook!" But instead they asked: לָמָּה נִגְרַע?

The Ohr Hachaim explains that they knew they were tamei and they couldn't bring the Korban Pesach. They were not asking a halachic question of whether they could bring the korban; their question was much deeper: "We are losing out," they were saying. "We see other people bringing the Korban Pesach — why can't we have this opportunity?" Similarly, a person might see people shteiging in the beis midrash on Sunday and feel לָמָּה נִגְרַע — why am I losing out? Why am I sitting on the couch wasting time?

Buried by Taavah

Later in the parashah, we find the flipside of this lesson. The Yidden had the mann, which featured so many delicious flavors, but was missing a few tastes: אֶת הַקֶּשֶׁאִים וְאֶת הָאֲבִטְחִים וְאֶת הַחֲצִיר וְאֶת הַבְּצָלִים וְאֶת הַשּׁוּמִים. Were they happy with their ice cream parlor that had a hundred flavors? No! "Did you hear about the new place that just opened? It has a hundred and eighty flavors, I'm going!" They were missing the meat; they wanted more. So Hakadosh Baruch Hu sent them the slav, and they ate it until they died, in a place called Kivros Hataavah.

R' Chatzkel Levenstein notes the significance of this name: Their taavah buried them.

A person has a choice whether his aspirations will be in ruchniyus or in gashmiyus. If his she'ifos are in gashmiyus, he'll never have enough; he's always going to strive to attain more and more. Ultimately, he'll find himself in Kivros Hataavah, buried by his desires and unable to elevate himself to become the great person he could have been.

Why Run Away?

Where did this decline start? The Ramban, citing the Gemara in Shabbos, says that the reason backward nuns are placed around the pesukim beginning וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֶץ is to insert a break between puraniyos, the first of which was ה' וַיִּסְעוּ מִהָר ה'. What puranus was that? The Ramban explains that the Yidden left Har Sinai "כְּתִינוּק הַבוֹרָה מִבֵּית הַסֵּפֶר," like a child running out of school.

At the end of a shiur, you can see people like these. They are the ones who realize that the rebbi is winding down, and start looking at the clock every two seconds, banging their shtenders, and getting up. The rebbi, nebach, is still trying to say one more vort, but they're already plotzing to get out. "When is this shiur over?" they're wondering. "It's so long! It's boring. I don't connect to this." These people are כְּתִינוּק הַבוֹרָה מִבֵּית הַסֵּפֶר. The beis midrash feels like jail to them, because they have no appreciation of what they're doing there, and they'd rather be doing a hundred other things.

The Yidden were learning and shteiging at Har Sinai, but then they had enough: ה' וַיִּסְעוּ מִהָר ה'. They didn't realize that every word of Torah has the power to uplift and transform a person, bringing him unparalleled reward. All the pleasure in this world cannot rival one moment of pleasure in the next world.

A child running away from school is following his desire for the taavos of this world. And the reason a person behaves this way is simple: He wants what's best for him.

Then you have people who say, "Ooh, I can't wait for Sunday when I can learn — it makes my life! I'm waiting to do that mitzvah, give that tzedakah, do that kibbud av v'eim. It empowers me!"

The question then becomes, what do you think is best for you? It's either-or: זה לעומת זה עשה האלקים. When a person understands that ruchniyus is the best thing in the world for him, then that becomes his she'ifah in life, and he runs after ruchniyus — as we see at the beginning of the parashah, with Aharon Hakohen and Pesach Sheini. But the Yidden didn't learn from Aharon; they learned from the eirev rav. They hung around with the wrong people, and what happened? "Oy, I can't! The shiur is so long! I can't go to learn, I'm plotzing, it's so hard for me."

We see, then, that there is a ladder of aliyah and a ladder of yeridah. Ask yourself: where do you

feel you want the best in life? In your clothing? Your car? Your house? Your vacation? Your bank account? Or do you want your best in ruchniyus? What is your goal in life? In which area do you ask: למה נגרע?

The truth is that deep down, every Yid knows the truth; I don't have to convince you, because you all know inside what's real. It's just good to remind ourselves and reignite that deep she'ifah inside of ourselves.

Hashem should help all of us to perfect ourselves, to be zocheh to ruchniyus, and to grow more and more.

YESHIVAS MIR YERUSHALAYIM

THIS WEEK!

BALTIMORE

SHABBOS WITH THE MIR

שבת פרשת בהעלתך • י"ט-כ' סיון תשפ"ב
JUNE 17-18, 2022

SPEND SHABBOS WITH

**HARAV HAGAON YOSEF
ELEFANT SHLITA**
ר"מ דישיבת מיר ירושלים

SPEND SHABBOS WITH

**HARAV HAGAON SHMUEL
LEVOVITZ SHLITA**
ר"מ דישיבת מיר ירושלים